

Bruxelles, 6.12.2017
COM(2017) 821 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL
EUROPEAN, CONSILIU ȘI BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ**

**NOI PAȘI CĂTRE FINALIZAREA UNIUNII ECONOMICE ȘI MONETARE A
EUROPEI: FOAIE DE PARCURS**

1. INTRODUCERE

Au trecut aproape șaisprezece ani de când primele monede și bancnote euro au devenit parte a vieții noastre de zi cu zi. Euro este folosit acum zilnic de 340 de milioane de europeni din cele 19 state membre din zona euro. Este a doua cea mai utilizată monedă din lume, alte șaiszeci de țări și teritorii din întreaga lume, în care trăiesc 175 de milioane de persoane, alegând să utilizeze euro ca monedă națională sau să își ancoreze moneda proprie la euro.

Criza financiară și economică care a lovit Europa în 2008, ale cărei consecințe se resimt și astăzi, nu a început în zona euro, însă a scos în evidență unele dintre deficiențele instituționale ale acesteia. Ca răspuns de urgență la provocările imediate, s-au adoptat mai multe instrumente, care au oferit noi mecanisme de protecție financiară, au acordat asistență celor mai afectate țări, au intensificat coordonarea în materie de politică la nivelul UE și au consolidat normele bugetare și financiare pentru a preveni agravarea în continuare a crizei. Măsurile de politică monetară întreprinse de Banca Centrală Europeană s-au dovedit, de asemenea, a fi decisive.

După mai mulți ani în care nu s-a înregistrat nicio creștere sau în care creșterea a fost scăzută, **eforturile hotărâte depuse la toate nivelurile au început să dea roade**. Europa se află acum într-o perioadă de redresare solidă. În prezent, toate statele membre înregistrează o creștere, iar timp de mai mulți ani la rând creșterea globală a UE a fost, în medie, de aproximativ 2 %¹. În UE și în zona euro, percepția generală asupra economiei se situează la cel mai ridicat nivel înregistrat din anul 2000. Rata șomajului are cea mai scăzută valoare de la sfârșitul anului 2008. În zona euro, sprijinul populației pentru această monedă este la cele mai înalte cote înregistrate de la introducerea bancnotelor și a monedelor euro în 2002². Cu toate acestea, astfel cum a declarat actuala Comisie la preluarea mandatului, criza nu s-a încheiat atât timp cât șomajul rămâne la un nivel atât de ridicat, 14,3 milioane de persoane neavând încă un loc de muncă în zona euro în octombrie 2017.

A trebuit ca din anii de criză să se desprindă învățăminte importante. Chestiunile relevante au fost deja identificate în mod clar în **Raportul celor cinci președinți din iunie 2015**³. De atunci s-au realizat multe pentru a „aprofunda” uniunea economică și monetară prin „acțiune”. Semestrul european pentru coordonarea politicilor economice a fost consolidat, furnizându-se orientări mai clare pentru zona euro în ansamblul său și acordându-se o mai mare importanță aspectelor sociale. Guvernanța economică a fost îmbunătățită, prin instituirea Consiliului bugetar european și a consiliilor naționale pentru productivitate. Asistența tehnică acordată statelor membre a fost impulsionată prin crearea Serviciului de sprijin pentru reforme structurale. S-au făcut pași importanți în direcția finalizării uniunii bancare⁴ și a uniunii piețelor de capital⁵, în special prin realizarea în paralel de progrese în ceea ce privește măsurile de reducere și partajare a riscurilor în sectorul bancar. Pentru a spori gradul de asumare la toate nivelurile, s-a intensificat, de asemenea, dialogul cu actorii politici și cu partenerii sociali naționali și europeni.

¹ Previziuni economice europene din toamna anului 2017, documentul instituțional nr. 63.

² Sondajul Eurobarometru Flash nr. 458, 4 decembrie 2017.

³ „Finalizarea uniunii economice și monetare a Europei”, raport elaborat de Jean-Claude Juncker, în strânsă cooperare cu Donald Tusk, Jeroen Dijsselbloem, Mario Draghi și Martin Schulz, 22 iunie 2015.

⁴ A se vedea, în special, COM(2017) 592 final, 11 octombrie 2017.

⁵ COM(2017) 292 final, 8 iunie 2017.

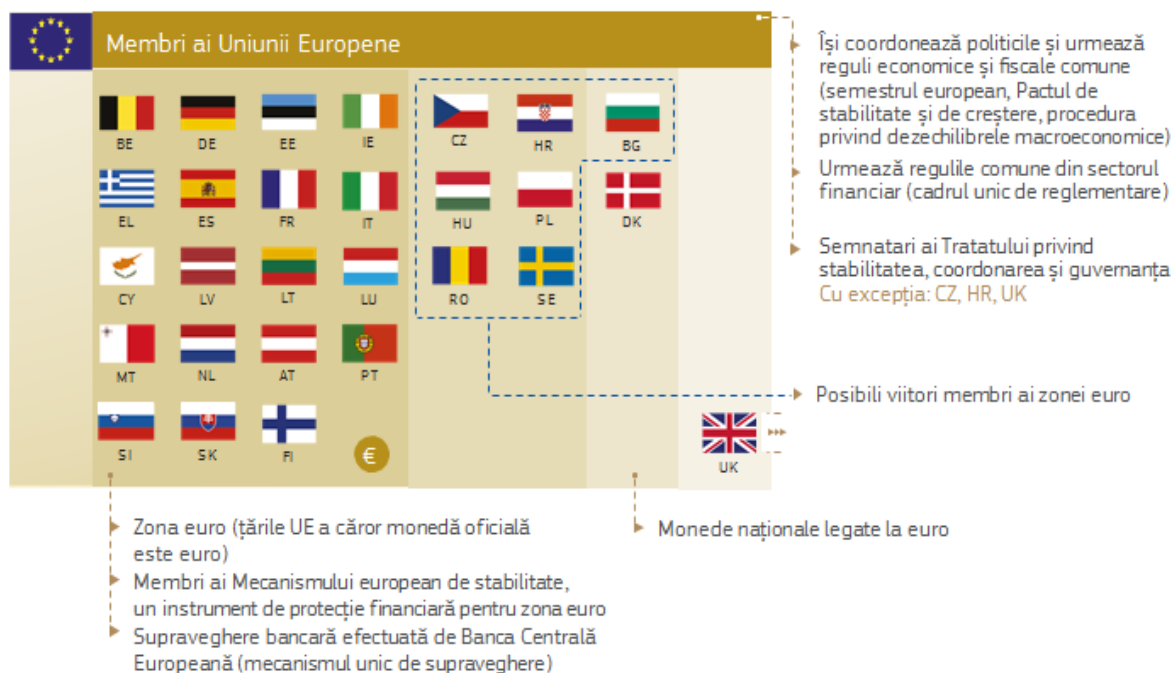
Ca urmare, arhitectura zonei euro este mai solidă ca niciodată, ceea ce nu înseamnă însă că este completă. **Documentul de reflecție privind aprofundarea uniunii economice și monetare**⁶, precum și Documentul de reflecție privind viitorul finanțelor UE⁷, prezentate de către Comisie în cadrul activităților întreprinse în urma **Cartei albe privind viitorul Europei**⁸, reamintesc situația actuală și prezintă o posibilă cale de urmat în perspectiva anului 2025.

Europa își recapătă acum forțele în mod vizibil. Atât din punct de vedere economic, cât și politic există un **context favorabil** pentru a acționa, iar evoluțiile pozitive constituie încurajări suplimentare pentru a acționa. Nu ar trebui să existe o stare de automulțumire: acoperișul ar trebui să fie întotdeauna reparat atunci când soarele strălucește.

În discursul său privind starea Uniunii, pe care l-a rostit la 13 septembrie 2017⁹, președintele Juncker și-a prezentat punctele de vedere privind o **Uniune mai unită, mai puternică și mai democratică** și a precizat că finalizarea uniunii economice și monetare a Europei constituie o componentă esențială a foii de parcurs care duce la reuniunea liderilor de la Sibiu, convocată de președintele Tusk la 9 mai 2019, atunci când ar trebui să se ia decizii importante privind viitorul Europei.

Acest lucru se reflectă și în **Agenda liderilor**¹⁰, șefii de stat sau de guvern ai UE planificând, pentru 15 decembrie 2017, un summit euro în cadrul căruia să discute un calendar al deciziilor privind uniunea economică și monetară și uniunea bancară, și, pentru 28-29 iunie 2018, o reuniune specială în vederea ajungerii la decizii concrete.

Uniunea economică și monetară a Europei astăzi

Sursă: Comisia Europeană

⁶ COM(2017) 291, 31 mai 2017.

⁷ COM(2017) 358, 28 iunie 2017.

⁸ COM(2017) 2025, 1 martie 2017.

⁹ Discursul din 2017 privind starea Uniunii al președintelui Jean-Claude Juncker, 13 septembrie 2017.

¹⁰ Agenda liderilor: Construirea viitorului nostru comun, document aprobat de Consiliul European la 20 octombrie 2017.

Apelul la unitate, eficiență și responsabilitate democratică, lansat în discursul privind starea Uniunii, este relevant în mod special pentru finalizarea uniunii economice și monetare:

- **unitate:** Euro este moneda unică a UE și ceea ce este conceput pentru zona euro ar trebui, de asemenea, să fie conceput pentru și împreună cu statele membre care urmează să adere la euro în viitor. Cu excepția Regatului Unit și a Danemarcei, **toate statele membre care nu fac parte din zona euro și-au asumat din punct de vedere juridic angajamentul de a trece, în cele din urmă, la moneda euro**¹¹. În plus, odată cu ieșirea din UE a Regatului Unit, economiile din zona euro vor reprezenta aproximativ 85 % din produsul intern brut total al UE. Integrarea politică și economică a UE, al cărei element central este piața unică, înseamnă că viitorul atât al statelor membre din zona euro, cât și al celor din afara acesteia este deja interconectat, iar o zonă euro puternică și stabilă este esențială pentru membrii săi, precum și pentru UE în ansamblu. Din acest motiv propunerile prezentate în cadrul pachetului înaintat astăzi abordează atât nevoile și interesele statelor membre din zona euro, cât și ale celor din afara ei, în calitate de componente interdependente ale uniunii economice și monetare.
- **eficiență:** O uniune economică și monetară mai puternică necesită o **guvernare mai solidă și o utilizare mai eficientă a resurselor disponibile**. Actualul sistem reflectă în continuare un mozaic de decizii adoptate pentru a face față unei crize fără precedent. Acest lucru a condus uneori la multiplicarea instrumentelor și la un caracter tot mai sofisticat al normelor, care este o sursă de complexitate și creează riscuri de suprapunere. Sinergiile sporite, procedurile raționalizate și integrarea dispozițiilor interguvernamentale în **cadrul juridic al UE** ar consolida guvernarea și procesul decizional. Și din motive de eficiență, toate modificările propuse de către Comisie în pachetul înaintat astăzi pot fi puse în aplicare în cadrul actualelor tratate ale UE.
- **responsabilitate democratică:** Finalizarea uniunii economice și monetare implică, de asemenea, un grad sporit de **responsabilitate politică și transparență** cu privire la cine ce anume decide la diferite niveluri. Acest lucru necesită apropierea dimensiunii europene de cetățeni și plasarea sa în prim-planul dezbaterilor naționale, precum și asigurarea faptului că atât parlamentele naționale, cât și Parlamentul European au suficiente competențe de supraveghere privind gestionarea guvernării economice a UE. Ar trebui, de asemenea, să conducă la un grad sporit de asumare a deciziilor colective și de deschidere privind modul în care acestea sunt adoptate și comunicate.

În ultimii ani s-au exprimat numeroase opinii cu privire la finalizarea uniunii economice și monetare. Opiniile pot fi diferite, însă există un **consens larg** referitor la necesitatea de a face noi progrese. De

¹¹ Danemarca și Bulgaria, care se numără printre statele membre din afara zonei euro, și-au legat moneda națională de euro de la introducerea acestuia, în 1999. Spre deosebire de Danemarca, Bulgaria nu participă la mecanismul cursului de schimb II, dar leva este legată de euro prin intermediul unui regim de consiliu monetar.

asemenea, s-au primit contribuții foarte semnificative din partea Parlamentului European¹² și au avut loc discuții importante în cadrul Eurogrupului¹³.

Prezenta comunicare sintetizează motivele care au stat la baza inițiativelor prezentate astăzi de către Comisie și conținutul lor, reamintește apoi modul în care acest pachet este integrat într-o **foaie de parcurs** mai amplă **pentru aprofundarea uniunii economice și monetare până în 2025** și prezintă un calendar al acțiunilor în următoarele 18 luni.

2. INIȚIATIVELE PREZENTATE ASTĂZI

Astfel cum s-a anunțat în discursul din 2017 privind starea Uniunii și în scrisoarea de intenție care a însoțit acest discurs, inițiativele prezentate astăzi stabilesc noi pași în direcția finalizării uniunii economice și monetare.

O prezentare generală a pachetului înaintat astăzi

Astăzi, Comisia prezintă următoarele propuneri și inițiative:

- o propunere de instituire a unui Fond Monetar European, ancorat în cadrul juridic al Uniunii;
- o propunere de integrare în cadrul juridic al Uniunii a dispozițiilor de fond ale Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea, ținând seama de flexibilitatea corespunzătoare prevăzută în Pactul de stabilitate și de creștere și identificată de Comisie în ianuarie 2015;
- o comunicare privind noi instrumente bugetare pentru o zonă euro stabilă în cadrul Uniunii;
- pentru perioada 2018-2020, (1) modificări punctuale ale Regulamentului privind dispozițiile comune pentru a mobiliza fondurile UE în sprijinul reformelor naționale și (2) o propunere de consolidare a Programului de sprijin pentru reforme structurale;
- o comunicare privind un ministru european al economiei și finanțelor.

O propunere de instituire a unui Fond Monetar European

Această propunere se bazează pe structura solidă a Mecanismului european de stabilitate prin crearea unui **Fond Monetar European** ancorat în cadrul juridic al UE. Acesta a fost deja anunțat în Raportul celor cinci președinți și a fost solicitat și de Parlamentul European, care a subliniat necesitatea ca Fondul Monetar European să aibă capacități adecvate de a atrage și de a acorda împrumuturi și un mandat clar definit¹⁴.

¹² A se vedea, în special, rezoluțiile Parlamentului European din 16 februarie 2017 referitoare la: i) capacitatea bugetară pentru zona euro (2015/2344(INI)), ii) posibile evoluții și ajustări ale structurii instituționale actuale a Uniunii Europene (2014/2248(INI)) și (iii) îmbunătățirea funcționării Uniunii Europene valorificând potențialul Tratatului de la Lisabona (2014/2249(INI)).

¹³ A se vedea, în special, reuniunea Eurogrupului din 6 noiembrie 2017 privind „Capacitatea fiscală și reguli fiscale pentru uniunea economică și monetară”, reuniunea Eurogrupului din 9 octombrie 2017 privind „Aprofundarea uniunii economice și monetare - rolul Mecanismului european de stabilitate” sau reuniunea Eurogrupului din 10 iulie 2017 privind „Acțiuni ulterioare privind aprofundarea uniunii economice și monetare”.

¹⁴ Rezoluția Parlamentului European din 16 februarie 2017 referitoare la capacitatea bugetară pentru zona euro (2015/2344(INI)).

Mecanismul european de stabilitate a fost instituit în octombrie 2012, în momentul culminant al crizei. Presiunea exercitată de evenimente la acel moment a condus la găsirea unei soluții interguvernamentale. Totuși, era deja evident că acest lucru ar fi putut fi realizat și în cadrul tratatelor UE, astfel cum s-a arătat, de exemplu, în comunicarea Comisiei intitulată „Proiect pentru o uniune economică și monetară profundă și veritabilă”¹⁵.

De-a lungul anilor, Mecanismul european de stabilitate s-a dovedit a avea un rol decisiv în ceea ce privește contribuirea la menținerea stabilității financiare a zonei euro. A făcut acest lucru prin furnizarea de sprijin financiar suplimentar statelor membre din zona euro aflate în dificultate. Transformarea acestuia într-un Fond Monetar European va consolida și mai mult **ancorarea sa instituțională**. Va contribui la crearea de noi sinergii în cadrul UE, în special în ceea ce privește transparența, reexaminarea juridică și eficiența resurselor financiare ale UE, oferind astfel un sprijin îmbunătățit statelor membre. Va contribui, de asemenea, la îmbunătățirea în continuare a cooperării cu Comisia și a răspunderii în fața Parlamentului European. Acest lucru se va realiza fără a afecta modul în care guvernele naționale răspund în fața parlamentelor lor naționale și menținând angajamentele asumate în cadrul Mecanismului european de stabilitate existent.

Inițiativa ia forma unei propuneri de regulament al Consiliului, care este supus aprobării Parlamentului European, în temeiul articolului 352 din Tratatul privind funcționarea UE. Articolul 352 permite integrarea Mecanismului european de stabilitate în cadrul Uniunii, deoarece această acțiune este necesară pentru **stabilitatea financiară a zonei euro**¹⁶ și tratatele nu au oferit niciun alt temei juridic pentru ca UE să atingă acest obiectiv precis¹⁷. Alineatul (2) al articolului menționat prevede în mod explicit un rol al parlamentelor naționale. De-a lungul timpului, mai multe decizii importante care au deschis calea către instituirea uniunii economice și monetare s-au bazat pe echivalentul articolului 352. De exemplu, deciziile privind Fondul European de Cooperare Monetară, unitatea monetară europeană sau primele mecanisme privind balanța de plăți au fost adoptate în temeiul articolului 235 din Tratatul privind Comunitatea Economică Europeană, în esență predecesorul articolului 352.

Propunerea este completată de un proiect a ceea ce ar putea deveni un **acord interguvernamental** prin care statele membre din zona euro să convină asupra transferului de fonduri din cadrul Mecanismului european de stabilitate către Fondul Monetar European. Proiectul prevede, de asemenea, că fondul ar urma să succedă Mecanismului european de stabilitate și să îl înlocuiască, inclusiv în ceea ce privește poziția sa juridică, incluzând toate drepturile și obligațiile sale.

Propunerea prezentată astăzi prevede instituirea Fondului Monetar European ca o **entitate juridică unică în temeiul dreptului Uniunii**. Fondul Monetar European va succeda Mecanismului european

¹⁵ COM(2012)777, „Proiect pentru o uniune economică și monetară profundă și veritabilă”, 28 noiembrie 2012.

¹⁶ Necesitatea de a avea un organism de tipul Mecanismului european de stabilitate pentru a garanta stabilitatea zonei euro se bazează pe elemente factuale și este confirmată de articolul 136 alineatul (3) Tratatul privind funcționarea UE, precum și de cel de al doilea considerent din Tratatul privind Mecanismul european de stabilitate, care se referă la actualul Mecanism european de stabilitate ca la „un mecanism de stabilitate care urmează să fie activat în cazul în care este indispensabil, pentru a garanta stabilitatea zonei euro în ansamblu”.

¹⁷ Curtea de Justiție a Uniunii Europene a analizat deja posibilitatea ca articolul 352 să fie utilizat pentru a institui un organism al Uniunii responsabil cu furnizarea de sprijin financiar cu scopul de a asigura stabilitatea zonei euro. A se vedea cauza „Pringle” - hotărârea din 27 noiembrie 2012, cauza C-370/12, EU:C:2012:756, punctul 67. Astfel cum s-a menționat în nota de subsol 15, proiectul prezentat de Comisie în 2012 menționa și posibila recurgere la articolul 352.

de stabilitate, actualele structuri financiare și instituționale ale acestuia fiind, în esență, menținute. Aceasta înseamnă că Fondul Monetar European va continua să furnizeze sprijin în domeniul stabilității financiare statelor membre care au nevoie de ajutor, să strângă fonduri prin emiterea de instrumente pe piața de capital și să efectueze tranzacții pe piața monetară. Componenta nu se va schimba și participarea altor state membre va rămâne posibilă, după ce au aderat la euro.

Dat fiind faptul că Fondul Monetar European ar deveni un organism al Uniunii, sunt necesare unele ajustări punctuale ale actualei structuri a Mecanismului european de stabilitate, care sunt explicate în expunerea de motive a regulamentului. Printre aceste ajustări se numără și **aprobarea de către Consiliu** a deciziilor discreționare adoptate de Fondul Monetar European¹⁸.

În plus, propunerea prezentată astăzi adaugă un număr limitat de noi funcții.

În primul rând, Fondul Monetar European va fi în măsură să ofere un **mecanism comun de sprijin pentru Fondul unic de rezoluție**. Acesta este o componentă esențială a celui de al doilea pilon al uniunii bancare - mecanismul unic de rezoluție¹⁹.

Atunci când au adoptat mecanismul unic de rezoluție, în 2013, statele membre au convenit, de asemenea, să dezvolte un **mecanism de sprijin pentru Fondul unic de rezoluție**. Acesta a fost conceput ca o soluție de ultimă instanță care să fie activată în cazul în care resursele imediat disponibile ale Fondului unic de rezoluție se dovedesc a fi insuficiente pentru nevoi în materie de capital sau de lichiditate. Statele membre au convenit, de asemenea, că mecanismul respectiv ar trebui să fie neutru din punct de vedere bugetar pe termen mediu, în așa fel încât orice eventuală activare a mecanismului de sprijin să fie recuperată din sectorul bancar din zona euro.

Noile norme ale UE privind supravegherea și rezoluția bancară, elaborate în urma crizei, au redus în mod semnificativ probabilitatea și impactul potențial al situațiilor de dificultate bancară. Cu toate acestea, un mecanism comun de sprijin bugetar continuă să fie necesar pentru a consolida capacitatea financiară a Fondului unic de rezoluție. Un astfel de mecanism de sprijin ar insufla încredere în sistemul bancar prin susținerea credibilității acțiunilor întreprinse de Comitetul unic de rezoluție. La rândul său, acesta ar reduce efectiv probabilitatea survenirii unei situații în care ar fi necesar să se activeze un mecanism de sprijin.

În prezent există un consens larg cu privire la faptul că Mecanismul european de stabilitate - în viitor, Fondul Monetar European - este cel mai bine plasat pentru a oferi un astfel de mecanism de sprijin sub forma unei linii de credit sau a unor garanții pentru Fondul unic de rezoluție. Acest lucru se reflectă în propunerea prezentată astăzi, care stabilește și procesele decizionale corespunzătoare pentru asigurarea faptului că mecanismul de sprijin poate fi activat rapid, dacă este necesar. Sunt propuse, de

¹⁸ Aceasta va asigura respectarea „doctrinei Meroni”. Doctrina Meroni, care a rezultat din cauzele H-9/56 și H-10/56 (Meroni/Înalta Autoritate, 1957/1958, Rec., p. 133), se referă la măsura în care instituțiile UE își pot delega sarcinile către agențiile de reglementare. În contextul propunerii prezentate astăzi, ar trebui să se țină seama de următorul aspect: aprobarea de către Consiliu a deciziilor discreționare adoptate de Consiliile Fondului Monetar European va fi simplificată ca urmare a faptului că atât Consiliul guvernatorilor fondului, cât și Eurogrupul au aceeași componentă.

¹⁹ Regulamentul (UE) nr. 806/2014. Comitetul unic de rezoluție (SRB) este autoritatea de rezoluție pentru băncile mari și de importanță sistemică în zona euro, fiind operațional din ianuarie 2016. Fondul unic de rezoluție (FUR) este finanțat prin contribuții din partea sectorului bancar din zona euro. Poate fi utilizat pentru a finanța costurile de rezoluție numai dacă sunt îndeplinite toate condițiile cadrului de reglementare, inclusiv recapitalizarea internă de 8 % din totalul pasivelor băncii în cauză.

asemenea, dispoziții speciale pentru a ține seama de interesele legitime ale statelor membre din afara zonei euro care au aderat la uniunea bancară.

În al doilea rând, în ceea ce privește **guvernanța**, propunerea prevede posibilitatea unui proces decizional mai rapid în anumite situații de urgență. Se propune să se mențină votul în unanimitate pentru toate deciziile majore cu impact financiar (de exemplu, cererile de capital). Cu toate acestea, pentru deciziile specifice privind sprijinul pentru stabilitate, plățile și activarea mecanismului de sprijin se propune majoritatea calificată consolidată, în cazul căreia sunt necesare 85 % din voturi.

În al treilea rând, în ceea ce privește **gestionarea programelor de asistență financiară**, propunerea prevede o implicare mai directă a Fondului Monetar European, alături de Comisia Europeană.

În al patrulea rând, propunerea face referire la posibilitatea ca Fondul Monetar European să elaboreze **noi instrumente financiare**. În timp, aceste instrumente ar putea completa sau sprijini alte instrumente financiare și programe ale UE. Aceste sinergii s-ar putea dovedi deosebit de utile dacă Fondul Monetar European ar juca un rol de sprijinire a unei eventuale funcții de stabilizare în viitor.

Cu aceste modificări, Fondul Monetar European se va afirma ca un organism solid de gestionare a crizelor în cadrul Uniunii, desfășurându-și activitatea **în deplină sinergie cu alte instituții ale UE**. Consiliul și Comisia își vor menține competențele și responsabilitățile în ceea ce privește supravegherea economică și bugetară și coordonarea în materie de politică economică și bugetară, astfel cum se prevede în tratatele UE.

Cooperarea practică poate fi, de asemenea, intensificată pentru a răspunde mai bine nevoilor statelor membre, pentru a colabora cu participanții la piață și pentru a evita duplicarea activităților. Ar putea să se urmărească o cooperare sporită în lumina noilor progrese în direcția consolidării uniunii economice și monetare.

O propunere de integrare în cadrul juridic al Uniunii a dispozițiilor de fond ale Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernanța, ținând seama de flexibilitatea corespunzătoare prevăzută în Pactul de stabilitate și de creștere și identificată de Comisie în ianuarie 2015

Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernanța în cadrul uniunii economice și monetare este un tratat interguvernamental semnat de 25 de state membre ale UE.²⁰ Acesta completează cadrul bugetar al UE, inclusiv Pactul de stabilitate și de creștere.

Propunerea prezentată astăzi pune în aplicare articolul 16 din tratatul menționat, conform căruia toate părțile contractante s-au angajat să ia măsurile necesare pentru a încorpora dispozițiile de fond ale acestui tratat în dreptul Uniunii în termen de cinci ani de la data intrării sale în vigoare, și anume 1 ianuarie 2018.²¹ Ar trebui reamintit faptul că, la momentul negocierii tratatului, în special

²⁰ Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Germania, Danemarca, Estonia, Spania, Franța, Grecia, Ungaria, Italia, Irlanda, Lituania, Luxemburg, Letonia, Malta, Țările de Jos, Portugalia, Polonia, România, Suedia, Finlanda, Slovenia și Slovacia.

²¹ Articolul 16 din Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernanța în cadrul uniunii economice și monetare prevede următoarele: „În termen de cel mult cinci ani de la data intrării în vigoare a prezentului tratat, pe baza unei evaluări a experienței acumulate în punerea sa în aplicare, se iau măsurile necesare, în conformitate cu Tratatul privind Uniunea Europeană și cu Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, cu scopul de a include dispozițiile prezentului tratat în cadrul juridic al Uniunii Europene.”

Parlamentul European și Comisia au insistat asupra încorporării sale în dreptul UE într-un termen determinat, fapt acceptat de către statele membre la articolul 16.

În ceea ce privește Mecanismul european de stabilitate, decizia de a institui, în 2012, Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul uniunii economice și monetare ca tratat interguvernamental trebuie privită în contextul circumstanțelor de la momentul respectiv. Cu toate acestea, atât angajamentul asumat în temeiul articolului 16, cât și faptul că legislația ulterioară (cunoscută sub denumirea de „pachetul privind supravegherea și monitorizarea bugetare”) a inclus deja multe dintre elementele sale în cadrul dreptului UE arată că intenția de a găsi soluții la nivelul Uniunii a fost prezentă încă de la început. Introducerea dispozițiilor de fond ale Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul dreptului UE a fost solicitată în repetate rânduri și de Parlamentul European²², care a argumentat că, pentru a fi efectiv legitimă și democratică, guvernarea unei veritabile uniuni economice și monetare trebuie să se situeze în cadrul instituțional al Uniunii.

Inițiativa prezentată astăzi ia forma unei propuneri de directivă a Consiliului, care necesită consultarea Parlamentului European, în temeiul articolului 126 alineatul (14) al doilea paragraf din Tratatul privind funcționarea UE. Acesta este singurul temei juridic prevăzut de tratat. În cadrul procesului, Comisia va ține seama în mod corespunzător de opiniile Parlamentului European. Propunerea se aplică tuturor statelor membre din zona euro și include o clauză „opt-in” pentru statele membre din afara zonei euro.

Directiva propusă integrează esența articolului 3 din Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea, care face parte din așa-numitul **pact bugetar**. Acest articol prevede aplicarea unei reguli a echilibrului bugetar în termeni structurali, împreună cu un mecanism de corecție în cazul înregistrării unei deviații semnificative. Conform informațiilor prezentate de Comisie la începutul acestui an,²³ dispozițiile acestui articol au fost deja transpuse în legislațiile naționale.

Integrarea pactului bugetar în dreptul Uniunii va avea drept consecință **simplificarea cadrului juridic** și va permite o **monitorizare continuă și îmbunătățită**, ca parte a întregului cadru de guvernare economică al UE. În special, va completa și va consolida cadrele bugetare existente, care vizează realizarea convergenței la niveluri prudente ale datoriei publice. În același timp, propunerea ține seama de flexibilitatea corespunzătoare prevăzută în Pactul de stabilitate și de creștere și identificată de Comisie în ianuarie 2015²⁴. Prin urmare, dispozițiile sunt în deplină concordanță cu normele existente definite în legislația primară și secundară.

De asemenea, propunerea subliniază valoarea și menține practica reuniunilor interparlamentare organizate anual de Parlamentul European, precum și modalitățile de vot în rândul părților contractante enumerate în Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea.

²² Rezoluția Parlamentului European din 12 decembrie 2013 referitoare la problemele constituționale ale unei administrări pe mai multe niveluri a Uniunii Europene (P7_TA(2013)0598) și Rezoluția Parlamentului European din 24 iunie 2015 referitoare la evaluarea cadrului de guvernare economică: bilanț și provocări (P8_TA(2015)0238).

²³ COM(2017) 1201 final, 22 februarie 2017.

²⁴ COM(2015) 12, 13 ianuarie 2015.

În discursul său privind starea Uniunii, președintele Juncker a subliniat că nu sunt necesare structuri paralele: „*Nu avem nevoie de un buget al zonei euro, ci de o linie bugetară solidă pentru zona euro în bugetul UE.*” **Documentele de reflecție privind aprofundarea uniunii economice și monetare** și privind **viitorul finanțelor UE** au prezentat provocările comune pentru modernizarea finanțelor publice ale UE, în general, și pentru nevoile specifice ale zonei euro. Comunicarea prezentată astăzi expune o viziune a modului în care anumite funcții bugetare care sunt esențiale pentru zona euro și pentru UE în ansamblu pot fi dezvoltate în cadrul finanțelor publice, de astăzi și de mâine, ale UE.

Comunicarea reamintește ceea ce se poate realiza în contextul actualului cadru financiar al UE și prezintă mai multe idei și opțiuni, dintre care unele deschid calea pentru **viitoarele propuneri privind cadrul financiar multianual destinat perioadei de după 2020**.

Comunicarea prezintă patru funcții specifice care sunt esențiale pentru aprofundarea uniunii economice și monetare, propunând următoarele măsuri concrete în cazul fiecăreia dintre acestea:

- **sprijin pentru reforme structurale** prin intermediul: 1) unui instrument de realizare a reformelor pentru a sprijini pachetele în materie de reformă convenite cu statele membre și 2) asistenței tehnice, acordată la solicitarea statelor membre;
- **un mecanism care să vizeze în mod specific convergența, destinat statelor membre aflate în proces de aderare la euro;**
- **un mecanism de sprijin pentru uniunea bancară**, prin intermediul Mecanismului european de stabilitate/Fondului Monetar European, astfel cum s-a explicat mai sus;
- **o funcție de stabilizare**, reunind diferitele fonduri și instrumente financiare ale UE și ale zonei euro, care să fie utilizată pentru a menține nivelurile investițiilor în caz de șocuri asimetrice majore.

Pentru perioada 2018-2020, Comisia intenționează să dezvolte unele dintre aceste idei și să le testeze în practică pentru a sprijini reformele structurale și consolidarea capacităților. În acest scop, următoarele inițiative sunt prezentate în paralel cu pachetul înaintat astăzi:

- **o propunere de modificare a Regulamentului privind dispozițiile comune**, astfel cum se explică mai jos, pentru a extinde posibilitățile de a utiliza rezerva de performanță inclusă în fondurile structurale și de investiții europene existente;
- **o propunere de consolidare a Programului de sprijin pentru reforme structurale**, astfel cum se explică mai jos, pentru a intensifica asistența tehnică disponibilă pentru toate statele membre și pentru a crea o direcție de acțiune care să vizeze în mod specific sprijinirea statelor membre din afara zonei euro în procesul lor de convergență.

Celelalte propuneri menționate aici vor urma în contextul cadrului financiar multianual destinat perioadei de după 2020, pentru care vor fi prezentate propuneri detaliate în **mai 2018**. Comisia va ține seama pe deplin de feedbackul primit până atunci.

Modificări punctuale ale Regulamentului privind dispozițiile comune

În vederea pregătirii pentru noul instrument de realizare a reformelor menționat mai sus, Comisia propune testarea unui nou instrument de sprijin bugetar în cadrul unei faze-pilot în

perioada 2018-2020. Această propunere se prezintă sub forma unor modificări punctuale ale Regulamentului privind dispozițiile comune²⁵. Scopul său este de a oferi o flexibilitate suplimentară în ceea ce privește utilizarea de către statele membre a **rezervei de performanță a fondurilor structurale și de investiții europene**. Fiecare stat membru va decide dacă intenționează să aloce acestei noi scheme părți din rezerva sa de performanță.

Scopul acestui instrument va fi să sprijine punerea în aplicare a reformelor naționale, care vor fi identificate prin intermediul semestrului european pentru coordonarea politicilor economice și integrate în cadrul programelor naționale de reformă prezentate de statele membre. După convenirea angajamentelor în materie de reformă ale unui stat membru, cu obiective și etape de referință clar definite, Comisia va monitoriza și va evalua punerea în aplicare a acestora înainte de vărsarea sprijinului financiar.

Propunerea nu modifică nivelul global al cheltuielilor pentru fondurile structurale și de investiții europene în cadrul actualului cadru financiar multianual. Lecțiile învățate în urma inițiativei vor contribui la propunerile pentru perioada de după 2020.

O propunere de consolidare a Programului de sprijin pentru reforme structurale

În urma Raportului celor cinci președinți, Comisia a instituit, la sfârșitul anului 2015, **Serviciul de sprijin pentru reforme structurale**. Scopul acestui serviciu este de a furniza asistență tehnică statelor membre pentru a le sprijini în ceea ce privește conceperea și punerea în aplicare a reformelor specifice sau pentru a consolida capacitățile globale de reformă ale acestora. Programul s-a dovedit a fi de succes în special în ceea ce privește acordarea de ajutor statelor membre pentru conceperea reformelor de modernizare a administrației publice și a mediului de afaceri. Acum a devenit evident faptul că cererea pentru acest tip de asistență tehnică depășește cu mult finanțarea care a fost pusă inițial la dispoziție prin intermediul **Programului de sprijin pentru reforme structurale**²⁶.

În același timp, astfel cum a declarat președintele Juncker în discursul său privind starea Uniunii, există o nevoie clară de a gândi în perspectivă și de a sprijini statele membre din afara zonei euro în a-și pregăti aderarea la zona euro, atunci când doresc acest lucru. Una dintre lecțiile învățate în urma crizei este că realizarea convergenței și construirea unor structuri economice solide sunt esențiale pentru prosperitatea Uniunii și, în special, pentru buna funcționare a monedei unice.

Asistența tehnică destinată în mod specific statelor membre din afara zonei euro se poate dovedi utilă pentru procesul de convergență reală. Acest lucru este valabil în special în domenii cum ar fi gestionarea finanțelor publice, administrația publică, sectorul financiar și piețele forței de muncă și piețele produselor.

²⁵ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320–469).

²⁶ Programul de sprijin pentru reforme structurale a fost instituit în mai 2017 pentru a susține din punct de vedere financiar activitățile Serviciului de sprijin pentru reforme structurale.

Din aceste două motive, Comisia prezintă astăzi o **modificare a Regulamentului privind Programul de sprijin pentru reforme structurale**²⁷. Obiectivul său este dublarea fondurilor disponibile pentru activități de asistență tehnică până în 2020, acestea ajungând astfel la 300 de milioane EUR în perioada 2017-2020. Lecțiile învățate vor contribui la propunerile pentru perioada de după 2020.

O comunicare privind un ministru european al economiei și finanțelor

În discursul său privind starea Uniunii, președintele Juncker a susținut ideea unui **ministru european al economiei și finanțelor**. În conformitate cu logica care stă la baza acestei funcții, ministrul va avea un rol decisiv în ceea ce privește consolidarea coerenței, a eficienței, a transparenței și a responsabilității democratice a guvernantei economice a UE. În acest context, este important să se menționeze faptul că actualele tratate ale UE permit deja fuziunea dintre funcția unui comisar responsabil, posibil un vicepreședinte al Comisiei, și cea a președintelui Eurogrupului²⁸.

Actuala arhitectură a uniunii economice și monetare are un caracter complex. Competențele, funcțiile și instrumentele sunt puse în aplicare de organisme diferite, în contextul unor cadre juridice diverse și care uneori se suprapun. Această situație nu este cea mai potrivită nici pentru cetățenii, și nici pentru factorii de decizie din UE, deoarece afectează capacitatea de a defini și de a apăra interesul economic comun al UE și al zonei euro, în special. Această necesitate a fost resimțită din ce în ce mai mult de-a lungul anilor, dat fiind faptul că euro a devenit o monedă internațională principală și mai multe dimensiuni ale uniunii economice și monetare sunt în curs de consolidare. Este, de asemenea, unul dintre motivele care a determinat această Comisie să își consolideze capacitățile de coordonare internă, prin atribuirea de noi roluri vicepreședinților săi, de coordonare a mai multor portofolii de politică economică, financiară și socială.

Comunicarea prezentată astăzi privește în perspectivă și stabilește modul în care anumite funcții existente ar putea fi combinate în subordinea unui ministru european pentru a urmări interesul general al UE și al economiei zonei euro, pentru a consolida coordonarea în materie de politică și pentru a oferi un mix de politici îmbunătățit la toate nivelurile. Ministrul european ar supraveghea, de asemenea, utilizarea instrumentelor bugetare ale UE și ale zonei euro și ar viza maximizarea impacturilor acestora în sprijinul priorităților comune.

Comunicarea clarifică și potențialul context instituțional în care ar urma să își desfășoare activitatea ministrul. Acesta ar consolida dimensiunea europeană a procesului de elaborare a politicilor economice și ar asigura un puternic control parlamentar la nivelul UE, fără a pune sub semnul întrebării competențele naționale. Prin combinarea funcțiilor existente și a expertizei disponibile la nivelul UE, ministrul ar contribui la un cadru de guvernare mai eficient, ceea ce ar trebui să completeze și să faciliteze exercitarea competențelor naționale, și în ceea ce privește interacțiunea lor la nivelul UE.

²⁷ Regulamentul (UE) 2017/825 de instituire a Programului de sprijin pentru reforme structurale pentru perioada 2017-2020 și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013 și (UE) nr. 1305/2013 (JO L 19.5.2017, p. 129).

²⁸ Articolul 2 din Protocolul nr. 14 privind Eurogrupul, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, stabilește normele pentru alegerea președintelui Eurogrupului. Nu există nicio incompatibilitate între această funcție și cea de membru al Comisiei.

Instituirea unei astfel de funcții ar putea avea loc în etape. Rolul ministrului ca vicepreședinte al Comisiei ar putea fi instituit în cadrul **numirii următoarei Comisii, în noiembrie 2019**. Pentru ca ministrul să prezideze Eurogrupul, aceasta din urmă ar putea conveni în mod informal să-l aleagă pe ministru în funcția de președinte al Eurogrupului pentru **două mandate consecutive**, exprimându-și astfel acordul cu privire la alinierea mandatului acestuia cu mandatul Comisiei.

3. O FOAIE DE PARCURS PENTRU APROFUNDAREA UNIUNII ECONOMICE ȘI MONETARE

Trecerea de la principiile generale la punerea în practică necesită stabilirea unei direcții precise și a unui calendar corespunzător. Ca urmare a Raportului celor cinci președinți, Documentul de reflecție privind aprofundarea uniunii economice și monetare a stabilit o foaie de parcurs pentru finalizarea uniunii economice și monetare până în 2025, care rămâne relevantă.

Pachetul prezentat astăzi face parte din această agendă mai amplă, adăugându-se măsurilor care au fost deja luate și celor care vor urma. În ansamblu, este necesar să se realizeze progrese în patru domenii complementare: **1) uniunea financiară; 2) uniunea fiscală; 3) uniunea economică și 4) responsabilitatea democratică și consolidarea guvernanței.**

Pentru a face primii pași, este important să se știe direcția și să se vadă calea de urmat. Ca o modalitate de structurare a activității viitoare, această comunicare identifică inițiativele care trebuie să fie discutate și aprobate de colegiul UE pe parcursul următoarelor optsprezece luni. Această foaie de parcurs este prezentată și într-un apendice, principalele sale elemente fiind menționate mai jos. De asemenea, stabilește o eventuală cale de urmat în perspectiva anului 2025.

Uniunea financiară

Instituirea uniunii bancare și a uniunii piețelor de capital a redus în mod considerabil riscurile rămase în sectorul financiar al UE, a modificat bazele acestuia și a contribuit la soliditatea și reziliența sa. Totuși, celelalte componente ale acestui demers trebuie să fie finalizate rapid.

Comunicarea Comisiei privind finalizarea uniunii bancare, publicată în octombrie 2017²⁹, include o cale pragmatică pentru a se ajunge rapid la un acord asupra chestiunilor nesoluționate. Această foaie de parcurs specifică este prezentată, de asemenea, într-un apendice. Înainte de toate, aceasta include finalizarea agendei de **reducere a riscurilor** pentru a consolida și mai mult reziliența băncilor din UE. **În 2018, trebuie să se ajungă la un acord** referitor la o serie de inițiative aflate în curs de negociere de către Parlamentul European și Consiliu, în special pachetul bancar prezentat de Comisie în noiembrie 2016³⁰ și propunerea privind insolvența întreprinderilor și restructurarea. De asemenea, sunt necesare progrese ferme în contextul activității în curs, naționale și europene, privind **creditele neperformante**, care rămân o provocare în unele părți ale sectorului bancar³¹. În paralel, colegiul UE

²⁹ COM(2017) 592 final, 11 octombrie 2017.

³⁰ Propunerile Comisiei din 23 noiembrie 2016 de modificare a următoarelor acte legislative: Regulamentul nr. 575/2013, Directiva 2013/36/UE, Directiva 2014/59/UE și Regulamentul de punere în aplicare 2015/81 al Consiliului din 19 decembrie 2014.

³¹ A se vedea, de exemplu, Concluziile ECOFIN privind creditele neperformante din sectorul bancar (doc. 9854/17).

ar trebui să convină asupra propunerii privind un **sistem european de asigurare a depozitelor**³² până la **sfârșitul anului 2018**. Propunerea privind un **mecanism de sprijin comun pentru Fondul unic de rezoluție** ar trebui să facă obiectul unui acord politic până la **jumătatea anului 2018**, în vederea unei operaționalizări rapide până în **2019**.

În același timp, toți actorii - instituțiile UE, statele membre, autoritățile de supraveghere și participanții la piață din întreaga Europă - ar trebui să își intensifice activitatea pentru ca **uniunea piețelor de capital** să devină realitate, astfel încât piețele de capital aprofundate și bine integrate să își poată îndeplini rolul de amortizare a șocurilor și de canale eficiente pentru partajarea privată a riscurilor, îmbunătățind totodată accesul la finanțare, în special pentru societățile nou-înființate și întreprinderi.

Comisia sprijină activitatea desfășurată în prezent de Comitetul european pentru risc sistemic privind **titlurile de valoare garantate cu obligațiuni suverane europene** și va prezenta în **primăvara anului 2018** un cadru care să creeze condițiile necesare pentru aceste titluri de valoare.

Uniunea fiscală

În cadrul semestrului european pentru coordonarea politicilor economice, Comisia va continua să acționeze în direcția asigurării unor **politici fiscale responsabile** la nivel național, sprijinind instituirea unor cadre fiscale solide și acordând atenția cuvenită nivelului datoriei.

Îndrumarea în materie de politică va continua să țină seama de ceea ce este important din punct de vedere economic și bugetar atât pentru țările vizate, cât și pentru zona euro în ansamblu, în respectivul moment al ciclului economic. Comisia va continua să aplice regulile Pactului de stabilitate și de creștere, utilizând flexibilitatea prevăzută de acesta pentru a sprijini reformele și investițiile. De asemenea, Comisia va continua să pună accentul pe **prioritățile zonei euro** în ansamblu, în special în materie de orientare fiscală agregată, în conformitate cu Recomandarea anuală privind politica economică a zonei euro³³.

Dincolo de aceste aspecte, astfel cum s-a explicat mai sus, **cadrul financiar multianual pentru perioada de după 2020** va constitui o oportunitate-cheie pentru a moderniza finanțele publice ale Uniunii și pentru a identifica noi sinergii în vederea sprijinirii eforturilor naționale în materie de reformă și de investiții, precum și pentru a amortiza șocurile asimetrice majore. Comisia intenționează să prezinte o propunere de creare a unei **funcții de stabilizare în mai 2018**, care să fie pe deplin dezvoltată în timp, în cadrul propunerilor privind cadrul financiar multianual pentru perioada de după 2020.

În fine, necesitatea de a ține seama de diversitatea circumstanțelor economice, care a fost în mod special evidentă în perioada crizei, a determinat adoptarea în timp a unor reguli fiscale mai sofisticate, dar și mai complexe, la nivelul UE. Uneori, acest lucru poate acționa împotriva asumării și a punerii în aplicare eficace a reformelor la nivel național. Sporirea integrării economice, fiscale și financiare, împreună cu disciplina de piață ar trebui să deschidă calea pentru o **revizuire a regulilor fiscale ale UE** pe termen mai lung, în vederea unei simplificări substanțiale până în 2025.

³² COM(2015) 586 final, 24 noiembrie 2015.

³³ A se vedea, de exemplu, COM(2016) 726 final din 16 noiembrie 2016 și COM(2017) 770 final din 22 noiembrie 2017.

Noțiunile de convergență și integrare se află în centrul uniunii economice. În vederea realizării unei prosperități durabile, statele membre trebuie să pună în continuare accentul pe reformele necesare pentru a-și moderniza economiile, pentru a le spori reziliența la eventuale șocuri și pentru a le îmbunătăți perspectivele de creștere. Prioritățile în materie de reformă sunt discutate și monitorizate anual în contextul **semestrului european pentru coordonarea politicilor economice**.

În viitor, cadrul juridic al Uniunii ar trebui **să sprijine în continuare un proces de reforme care să vizeze o convergență reală** la nivelul UE, atât în zona euro, cât și în ceea ce privește țările aflate în proces de aderare la euro. Astfel cum s-a explicat mai sus, Comisia va începe cu acțiuni-pilot pentru anii 2018-2020 și va prezenta propuneri care vor viza în mod specific sprijinirea reformelor convenite în **mai 2018 în vederea cadrului financiar multianual destinat perioadei de după 2020**. Acesta ar trebui să fie convenit înainte de următoarele alegeri pentru Parlamentul European.

În plus, propunerea de **majorare a bugetului Programului de sprijin pentru reforme structurale pentru următorii doi ani** va trebui să fie adoptată de Parlamentul European și de Consiliu în 2018. Printre sarcini se va număra dezvoltarea unei direcții de acțiune care să vizeze în mod specific acordarea de asistență personalizată țărilor care intenționează să adopte euro într-un orizont de timp definit. Pentru perioada de după 2020, Comisia intenționează să propună o **continuare a Programului de sprijin pentru reforme structurale**. Acesta va include, de asemenea, un **mecanism care să vizeze în mod specific convergența**, destinat statelor membre din afara zonei euro.

În fine, consolidarea în continuare a **coordonării politicilor economice naționale** este importantă pentru convergență. Procesul anual de coordonare a politicilor va continua să fie corelat cu o **abordare cu un caracter multianual mai pronunțat** a reformelor inițiate de guvernele naționale. Astfel, va fi important să se mențină o puternică dimensiune socială a tuturor activităților. Principiile și drepturile din cadrul **Pilonului european al drepturilor sociale**, care a fost proclamat la Göteborg la 17 noiembrie 2017, vor ghida convergența reînnoită în direcția îmbunătățirii condițiilor de muncă și de viață³⁴. În plus, activitatea care se desfășoară în prezent în cadrul Consiliului și al Eurogrupului de **analiză comparativă a politicilor** și de identificare a **standardelor de convergență** ar trebui să se intensifice în următoarele 18 luni.

Responsabilitatea democratică și consolidarea guvernancei

Astfel cum s-a explicat mai sus, **integrarea atât a Mecanismului european de stabilitate, cât și a Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernancea în cadrul juridic Uniunii până la jumătatea anului 2019** va fi o măsură utilă pentru consolidarea eficienței, a transparenței și a răspunderii.

Parlamentului European și parlamentelor naționale ar trebui să li se confere suficiente competențe de supraveghere. În ultimii ani, Comisia a purtat un **dialog** periodic eficace **cu Parlamentul European**

³⁴ Adoptarea pilonului a fost completată de instituirea unui tablou de bord social, care va fi integrat în cadrul semestrului european 2018 și va servi drept cadru de referință pentru monitorizarea ocupării forței de muncă și a performanței sociale.

cu privire la aspecte care vizează politică economică a UE și a zonei euro. În lumina propunerilor prezentate astăzi, aceste practici ar putea fi formalizate de cele două instituții până la **sfârșitul anului 2018**.

În plus, instituirea unui **ministru european al economiei și finanțelor** ar putea fi considerată ca făcând parte din numirea următoarei Comisii, în **noiembrie 2019**, odată cu alegerea de către Eurogrup a ministrului ca președinte al său pentru două mandate consecutive. În paralel, o mai bună coordonare internă cu privire la aspectele care vizează uniunea economică și monetară ar trebui să fie reflectată de o **reprezentare externă a zonei euro unificată într-o mai mare măsură**, astfel cum s-a propus de către Comisie în 2015.³⁵

4. CONCLUZII

Pachetul prezentat astăzi conține noi pași importanți pentru aprofundarea uniunii economice și monetare a Europei, care constituie, la rândul său, un element esențial pe calea către o **Uniune mai unită, mai puternică și mai democratică**. În conformitate cu Agenda liderilor, în următoarele luni se așteaptă decizii concrete. În opinia Comisiei, ar trebui să se convină asupra unei foi de parcurs, care ar trebui să includă pașii de mai jos în următoarele 18 luni:

Până la jumătatea anului 2018:

- adoptarea **actelor legislative** necesare **pentru finalizarea uniunii bancare**, inclusiv a **pachetului de reducere a riscurilor**, prezentat în noiembrie 2016, pentru a consolida reziliența băncilor din UE. În paralel trebuie să continue activitatea privind propunerile referitoare la uniunea piețelor de capital;
- ajungerea la un acord privind un **mecanism de sprijin comun pentru Fondul unic de rezoluție**, în vederea operaționalizării rapide a acestuia până la sfârșitul anului 2019;
- adoptarea propunerii de modificare pentru a dubla activitățile **Programului de sprijin pentru reforme structurale** până în 2020;
- adoptarea modificărilor punctuale ale **Regulamentului privind dispozițiile comune** în sprijinul punerii în aplicare a reformelor naționale.

Până la sfârșitul anului 2018:

- adoptarea propunerii privind **sistemul european de asigurare a depozitelor**;
- formalizarea **practicilor de dialog între Parlamentul European și Comisie**.

Până la jumătatea anului 2019:

- adoptarea propunerilor care duc la (1) **instituirea unui Fond Monetar European**, (2) **încorporarea Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în dreptul Uniunii** și (3) **instituirea unei reprezentări unificate a zonei euro în cadrul Fondului Monetar Internațional**;

³⁵ COM(2015) 603 final, 21 octombrie 2015.

- ajungerea la o înțelegere comună a rolului unui **ministru european al economiei și finanțelor** în contextul viitoarei Comisii, Eurogrupul exprimându-și acordul de a-l alege pe ministru în funcția de președinte al său pentru două mandate consecutive;
- finalizarea discuțiilor privind propunerile pendinte pentru a **îmbunătăți funcționarea zonei euro** și adoptarea în contextul **următorului cadru financiar multianual: (1) a propunerilor privind sprijinul pentru reformele structurale, (2) a unui mecanism care să vizeze în mod specific convergența, destinat statelor membre din afara zonei euro, (3) a unei funcții de stabilizare;**
- finalizarea tuturor inițiativelor legislative pendinte privind **uniunea piețelor de capital**, inclusiv, în special, reexaminarea autorităților europene de supraveghere, toate modificările Regulamentului privind infrastructura pieței europene și produsul paneuropean de pensii personale.

Chiar dacă se vor înregistra progrese în toate aceste domenii, va fi important să existe o orientare clară pentru perioada 2019-2024, în vederea **aprofundării uniunii economice și monetare a Europei până în 2025**. Foaia de parcurs prevăzută în apendicele 1 reamintește principalele măsuri care ar fi necesare și după 2019, pe baza Documentului de reflecție privind aprofundarea uniunii economice și monetare. Aceste măsuri ar trebui să facă parte din consensul la care trebuie să se ajungă până la jumătatea anului 2018.

Apendicele 1: Foaie de parcurs pentru aprofundarea uniunii economice și monetare

În 2018	
UNIUNEA FINANCIARĂ	UNIUNEA ECONOMICĂ ȘI FISCALĂ
UNIUNEA BANCARĂ ȘI UNIUNEA PIEȚELOR DE CAPITAL ✓ Adoptarea tuturor propunerilor rămase privind uniunea bancară, inclusiv a propunerilor privind reducerea riscurilor, sistemul european de asigurare a depozitelor și un mecanism de sprijin comun pentru Fondul unic de rezoluție ✓ Propunerea Comisiei privind un cadru care să creeze condițiile necesare titlurilor de valoare garantate cu obligațiuni suverane europene pentru zona euro, în urma activității desfășurate de Comitetul european pentru risc sistemic	CADRUL FINANCIAR MULTIANUAL AL UE ✓ Adoptarea propunerii de majorare a bugetului Programului de sprijin pentru reforme structurale ✓ Adoptarea modificărilor punctuale ale Regulamentului privind dispozițiile comune ✓ Propunerile Comisiei privind cadrul financiar multianual pentru perioada de după 2020
RESPONSABILITATEA DEMOCRATICĂ ȘI CONSOLIDAREA GUVERNANȚEI	
FONDUL MONETAR EUROPEAN ✓ Discutarea propunerii legislative MINISTRUL EUROPEAN AL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR ✓ Discuții la nivel politic REPREZENTAREA EXTERNĂ A ZONEI EURO ✓ Discutarea propunerii legislative	ÎNCORPORAREA PACTULUI BUGETAR ÎN DREPTUL UE ✓ Discutarea propunerii legislative DIALOG ÎNTRE INSTITUȚIILE UE ✓ Formalizarea practicilor între Parlamentul European și Comisie
Până la jumătatea anului 2019	
UNIUNEA FINANCIARĂ	UNIUNEA ECONOMICĂ ȘI FISCALĂ
UNIUNEA BANCARĂ ȘI UNIUNEA PIEȚELOR DE CAPITAL ✓ Mecanism de sprijin pe deplin funcțional pentru Fondul unic de rezoluție ✓ Punerea în aplicare a sistemului european de asigurare a depozitelor ✓ Finalizarea tuturor inițiativelor legislative pendinte privind uniunea piețelor de capital	CADRUL FINANCIAR MULTIANUAL AL UE ✓ Adoptarea propunerilor privind sprijinul pentru reforme structurale pentru perioada de după 2020 ✓ Adoptarea propunerii pentru perioada de după 2020 privind un mecanism care să vizeze în mod specific convergența, destinat statelor membre din afara zonei euro ✓ Adoptarea propunerii pentru perioada de după 2020 privind o funcție de stabilizare
RESPONSABILITATEA DEMOCRATICĂ ȘI CONSOLIDAREA GUVERNANȚEI	
FONDUL MONETAR EUROPEAN ✓ Adoptarea propunerii legislative MINISTRUL EUROPEAN AL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR ✓ Înțelegere comună	REPREZENTAREA EXTERNĂ A ZONEI EURO ✓ Adoptarea propunerii legislative ÎNCORPORAREA PACTULUI BUGETAR ÎN DREPTUL UE ✓ Adoptarea propunerii legislative
Posibili noi pași de la sfârșitul anului 2019 și până în 2025*	
UNIUNEA FINANCIARĂ	UNIUNEA ECONOMICĂ ȘI FISCALĂ
✓ Punerea în aplicare continuă a inițiativelor privind uniunea piețelor de capital ✓ Trecerea către emiterea unui activ sigur european ✓ Modificări ale cadrului de reglementare a expunerilor suverane	✓ Punerea în aplicare a noului cadru financiar multianual ✓ Funcție de stabilizare pe deplin funcțională ✓ Simplificarea normelor Pactului de stabilitate și de creștere
RESPONSABILITATEA DEMOCRATICĂ ȘI CONSOLIDAREA GUVERNANȚEI	
✓ Mandat deplin al ministrului european al economiei și finanțelor: președinte al Eurogrupului și vicepreședinte al Comisiei	✓ Fond Monetar European pe deplin funcțional ✓ Instituirea unei trezorerii a zonei euro

* Pentru mai multe detalii, a se vedea Documentul de reflecție privind aprofundarea uniunii economice și monetare din 31 mai 2017

Sursă: Comisia Europeană

Apendicele 2: Foaie de parcurs privind finalizarea uniunii bancare până în 2018 - rezumat al Comunicării Comisiei din 11 octombrie 2017

2017

- ✓ Acordul colegiuitorilor asupra primelor elemente incluse în **pachetul bancar prezentat în noiembrie 2016** (Standardul Internațional de Raportare Financiară N.9 - IFRS9, ierarhia creditorilor și expunerea mare pentru datoria exprimată în monedă străină) și înregistrarea de progrese semnificative privind restul componentelor pachetului
- ✓ Clarificarea de către Comisie a competențelor de supraveghere existente pentru a aborda riscurile aferente **creditelor neperformante** în cadrul Raportului privind revizuirea mecanismului unic de supraveghere
- ✓ Propunerea legislativă a Comisiei referitoare la revizuirea cadrului privind firmele de investiții

2018

- ✓ Adoptarea unei poziții a Parlamentului European și a unei abordări generale a Consiliului (al patrulea trimestru al anului 2017/primul trimestru al anului 2018) și adoptarea de către colegiuitori (al doilea trimestru al anului 2018) a **pachetului bancar prezentat în noiembrie 2016**
- ✓ Adoptarea unei poziții a Parlamentului European și a unei abordări generale a Consiliului (al doilea trimestru al anului 2018) și adoptarea de către colegiuitori (al patrulea trimestru al anului 2018) a propunerii privind **sistemul european de asigurare a depozitelor**
- ✓ **Acord asupra unui mecanism de sprijin comun pentru Fondul unic de rezoluție**
- ✓ Propuneri ale Comisiei privind măsuri care abordează aspecte referitoare la **creditele neperformante** (primăvara anului 2018 – de adoptat de colegiuitori până cel târziu la începutul anului 2019)
- ✓ Un cadru care să creeze condițiile necesare pentru instituirea **titlurilor de valoare garantate cu obligațiuni suverane** (începutul anului 2018)

Primăvara anului 2019

- ✓ Toate măsurile preconizate de **reducere și partajare a riscurilor** ar trebui să fie instituite și ar trebui să înceapă **faza de punere în aplicare**

Sursă: Comisia Europeană